

29. nedel'a cez rok C

Lk 18, 1 - 8

19. október 2025

Milé sestry a bratia v Kristovi

Keď som bol prednedávnom v kláštore v horách, kde izolovane od sveta žijú rehoľné sestry, väčšina ľudí sa ma pýtala, čo tam tie rehoľné sestry - ďaleko od ostatných ľudí aj ďaleko od civilizácie - vlastne robia. Akú majú náplň práce, o čo sa starajú. Keď som povedal, že ich hlavnou a dá sa povedať jedinou celo-životnou náplňou je modlitba, väčšina len nechápavo pokrčila plecami. Keď som sa snažil oponovať, že modlitba je tiež druh činnosti, dokonca potrebnej „činnosti“, tak som narazil zväčša na nepochopenie. Staráť sa o postihnutých, chorých, učiť deti v škole, alebo pomáhať pri ohlasovaní evanjelia - to všetko zdá byť dnes prínosné a aj potrebné, ale výlučná modlitba, ktorej je venovaný celý život - to dnes už často nechápu ani veriaci.

Modlitba pre väčšinu ľudí totiž predstavuje opak činnosti. A dnešný človek je zvyknutý na prácu, je naučený svojim vlastným úsilím zaobstaráť si to, čo potrebuje k životu. Modlitbu chápeme naopak ako vzdanie sa aktivity, ako akési detinské prenesenie zodpovednosti na inštanciu „hore“, na Boha. Niekedy moderného človeka aj nazývame výrazom „homo faber“ - teda človek, ktorý pracuje, ktorý svojou prácou vytvára hodnoty.

Ježišovu výzvu k neustálej modlitbe mnohí chápu podobne. Akoby Boh mal namiesto nás zaobstaráť to, čo potrebujeme. Lenže modlitba, tak ako ju chápal Lukáš vo svojom evanjeliu, znamenala skôr vytrvalosť v dobrom, neúnavnosť - a to aj napriek tomu, že Pánov sľúbený druhý príchod sa už v tom čase akosi oddaľoval. Modlitba zostala stáť v časovom napätí medzi očakávaním a naplnením tohto očakávania. Dôležité pri modlitbe preto nie je preniesť zodpovednosť na Boha, ale vytrvať v očakávaní, nevzdať sa napriek vonkajším okolnostiam.

Pri pozornejšom pohľade aj v prísnych kláštoroch má svoje miesto čas. Čas sa v kláštoroch v istom zmysle podobná nášmu času - žitému „vonku“, vo svete. Aj v kláštore, aj „vo svete“ má každý deň svoje ráno, svoje poludnie i svoj večer. Ale zároveň tu každá chvíľa pripomína aj iný rozmer času, je to ten čas, ktorý pripomína nové, „božie“ usporiadanie sveta. Je to čas, ktorý máme - ak nám ešte záleží na spravodlivosti - využiť na to, aby sme do istej miery spochybnili zabehnuté usporiadanie sveta a priblížili sa k tomu božiemu.

Niekedy máme všetci pocit, že svet riadia len silné dejinné figúry - politici, vladári, prezidenti či predsedovia vlád - ľudia v silných pozíciách. Mnohí z nich sa podľa toho aj arogantne správajú. Médiá ich zase uctieva, okladajú ich tymiánom svojej slávy. Ale dejiny sa zvyčajne posúvajú dopredu práve v tých chvíľach, keď takéto silné a zdanlivo všemocné figúry už unavené odchádzajú do histórie. (Kto si napr. dnes, okrem pár staromilcov, spomenie napr. na takého L. Brežneva?)

Boh, ku ktorému sa modlíme, nie je a nechce byť takouto silovou figúrou. On nás naopak vedie k tomu aby sme sa nevzdávali, aby sme nestrácali nádej na novú spravodlivosť. A to dokonca ani vtedy, keď tomu okolnosti príliš nenasvedčujú. Evanjelium nás povzbudzuje, aby sme sa nedali odradiť dokonca ani protikladom života a smrti. Naopak ukazuje nám, že svet môže byť opravený a nanovo štruktúrovaný - niekedy aj náhle, z okamihu na okamih. Boh nám chce dodať odvahu s tým, že žiadne usporiadanie tu nie je na veku.

A v tejto nádeji máme kráčať životom ďalej. Nemáme pritom zabudnúť na modlitbu, na to, že má byť vytrvalá. Modlitba tu nie je na to, aby nahradila náš život, ona má svoj zmysel význam vždy len v súvislosti so životom. Snažme sa preto kráčať životom podľa toho a nezabúdajme sa pritom ani my modliť.